

इतिरामाभिरामेश्री० रा० वा० कि० विंशःसर्गः ॥ २० ॥ ॥३॥ ततइति ॥१॥ जंतुः फलहेतुकं स्वर्गनरकादिकलसाधनं स्वार्थकः ॥ गुणैः शमादिभिः
दोषेण रागादिनावा कृतं यत्स्वकर्मास्ति तत्तस्य शुभाशुभरूपं फलं प्रेत्याव्ययोऽनाकुलोऽवामोति गुणदोषकृतं ज्ञानाज्ञानकृतमित्यर्थइतिकश्चित् ॥२॥ शोच्या पापपुण्य
कर्मपाशवशगत्वेन शोचनीया त्वं कमन्यं शोच्यं शोचसि कर्मवशगं भर्त्रादिकं कर्मफलवशातोदीना त्वं कमन्यं पुत्रादिकमनुकंपसे ॥ बुद्धुदोषमे देहेऽतीते कः कस्यानु
शोच्योस्ति ॥ उपलक्षणं कस्य कोनुशोचकोस्तीत्यपि बोध्यं ॥ विदुषो नोचितः शोकइतिभावः ॥३॥ द्रष्टव्योवालिशोकनिवृत्त्यर्थमितिशेषः ॥ अस्य वालिनोमरिष्यमा

इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवा० कि० विंशःसर्गः ॥ २० ॥ ततोनिपतितांतारांच्युतांतारामिवांवरात् ॥ शनैराश्वासयामासहनूमान्हरियूथ
पः ॥ १ ॥ गुणदोषकृतंजंतुःस्वकर्मफलहेतुकं ॥ अव्यग्रस्तदवाप्नोतिसर्वंप्रेत्यशुभाशुभं ॥ २ ॥ शोच्याशोचसिकंशोच्यंदीनंदीनानुकं
पसे ॥ कश्चकस्यानुशोच्योस्तिदेहेस्मिन्बुद्धुदोषमे ॥ ३ ॥ अंगदस्तुकुमारोयंद्रष्टव्योजीवपुत्रया ॥ आयत्यांचविधेयानिसमर्थान्यस्याचिं
तय ॥ ४ ॥ जानास्यनियतामेवंभूतानामागतिंगतिं ॥ तस्माच्छुभंहिकर्तव्यंपंडितेनेहलौकिकं ॥ ५ ॥ यस्मिन्हरिसहस्राणिशतानिनियु
तानिच ॥ वर्तयंतिकृताशानिसोयंदिष्टांतमागतः ॥ ६ ॥ यदयंन्यायदृष्टार्थःसामदानक्षमापरः ॥ गतोधर्मजितांभूमिनैनंशोचितुमर्ह
सि ॥ ७ ॥ सर्वेचहरिशार्दूलाःपुत्रश्चायंतवांगदः ॥ हर्यृक्षपतिराज्यंचत्वत्सनाथमनिंदिते ॥ ८ ॥

णस्यायत्यां मरणोत्तरकाले यानि विधेयानि का
र्णाणि समर्थानि श्रेष्ठानि तानि त्वं चिंतय विचारय ॥ ४ ॥ अनियतामव्यवस्थितां तस्माच्छुभं परलोकसुखावहं यत्तत्कर्तव्यं ॥ हेपंडिते इहपतिपित्रादिवियोगकाले न
लौकिकं बहुरोदनादिकर्तव्यं ॥ प्रीतिमात्रबोधकतया मृतेष्टासाधनत्वेनच तस्य लौकिकत्वं ॥ ५ ॥ यस्मिन् जीवतीतिशेषः ॥ कृताशानि कृतभोग्याशानि वर्तयन्ति जीवं
ति दिष्टांतं आयुर्दायरूपकल्पितकालांतं ॥ ६ ॥ न्यायेन नीतिशास्त्रेण दृष्टोर्थोराजकार्यं येन ॥ सामादिपरोवानरेषु ॥ धर्मजितां धर्मेणभूमिजितवतां राज्ञां भूमिं स्थानं ग
तः गंतव्यर्थः ॥ अतो नैतच्छोकउचितः ॥ ७ ॥ त्वमपि नशोककरणार्हेत्याह ॥ सर्वेचेति ॥ त्वत्सनाथं त्वयैवैकया सनाथं ॥ ८ ॥